

Beleidsplan 2008-2012 Protestantse Gemeente Rijswijk

INLEIDING

Aan de leden van de kleine Kerkenraad is gevraagd zich te verplaatsen naar de situatie in deze gemeente in 2018.

Denken over vijf jaar draagt het gevaar in zich dat er te kleine bijstellingen worden gepleegd.

De vraag was: wat is onze droom, welke kerk willen we in Rijswijk zijn over tien jaar?

Het eerste waar we over nadachten: **wie** zijn we, wat is onze **identiteit**?

We hebben een paar geweldige locaties (Oude Kerk, Nieuwe Kerk, Kruispunt)

We hebben een beperkt en vergrijzend kader.

We zijn een vergrijzende kerk met een kleine heel actieve kern en een grote inactieve kern.

We willen een huis zijn voor verschillende overtuigingen.

Onze communicatie zou beter kunnen....

Welke **droom** hebben we bij deze gemeente over tien jaren.

- We willen een huis zijn voor verschillende overtuigingen.
- We willen een kader hebben dat is toegerust om die droom te laten uitkomen.
- We willen naar buiten treden zonder concessies te doen aan onze echtheid.
- We willen meewerken aan rechtvaardigheid in de samenleving zo, dat we vanuit de boodschap serieus genomen worden.

- Het vergt een aparte bespreking *welke veranderende bewegingen* dit oplevert. Maar die discussie hoort inhoudelijk niet tot een beleidsplan, maar wil hier wel gezegd zijn; na het aannemen van het beleidsplan is er nog een traject te gaan qua implementatie en de kaders waarbinnen dat gebeurt, zouden alvast vastgelegd kunnen worden.

- We willen ook in onze identiteit een meerkleurige gemeente zijn: dat zal zich uiten in de eredienst en in diensten / samenkomsten op verschillende tijdstippen door de week, dus niet uitsluitend op zondagmorgen. We hebben het dan over andere vormen van eredienst.
- Qua meerkleurigheid is gesproken over ruimte voor de z.g. evangelicals binnen de PKN. Hoe breed is onze breedte, want tegelijk willen we niet alle kleuren laten zien, maar wel meerkleurig zijn. Waar eindigt het experiment en wat behoort qua eredienst tot een niet op te geven goed?
- Wat vergt dit alles van de gemeenschap die wij vertegenwoordigen: hoe organiseren we draagkracht.

- NAAST al het nieuwe zal toch ook nagedacht moeten worden over zaken die we laten, niet meer doen.

STEEKWOORDEN

- identiteit

Een kerk met identiteit is aantrekkelijk. Mensen shoppen, willen weten waar een gemeente voor staat. Zeker wanneer deze kerk meer naar buiten treedt -zoals we graag willen- zal ze meer bevraagd worden.

- naar buiten treden

Bij alle plannen van de Taakgroepen kunt u dit idee onderbouwd zien. Zie bijvoorbeeld de idee van JJW: de deuren gaan open, niet om de mensen over de drempel naar binnen te halen, maar om de gemeente naar buiten te laten gaan.

- durf

We durven risico's aan te gaan, rechtvaardigheid in de samenleving bepleiten, 'aan de bel' (= project voor gemeenteleden tussen 25-45 jaar), andere diensten / samenkomsten dan die op zondag. Zelfs durven we ons met een zekere blijheid te laten zien (in het straattoneel). Nu het financieel (nog) kan, bevelen we aan die experimenten uit te voeren die deze gemeente een goed gerucht bezorgen.

- doordenking van de kerkdienst

Jeugd en Jongeren Werk vraagt zich af wat de jeugd wil. Concreetheid, piano vs. orgel, diensten op doelgroepen gericht en op andere tijden dan 's zondags. Is de zondagmorgendienst de hoofddienst en op welke zondagen plegen we geen doordeweekse samenkomsten, maar plaatsen we alles op de zondagmorgen? In dit kader past ook het nadenken over preekroosters. Functioneren die?

STRUCTUREN

Bij de installatie van de werkgroepenkerkenraad is gesproken over regelmatig checken van datgene wat we hebben beoogd.

Het past in het beleid om daar waar nodig aanpassingen te maken in de structuren, zodat deze beter functioneren.

In dit jaar wordt daar een begin mee gemaakt.

Wanneer we praten over structuren denken we ook aan de knowhow die een kerkenraadslid nodig heeft als bestuurder.

BEELD van deze gemeente...

Een vogel die broedt en de wereld in vliegt.

Dat beeld is gekozen voor de komende vijf jaren, maar daar moet dan ook wat mee worden gedaan!

De Kerkenraad,

namens deze: ds. Arjen Cuperus

mei 2008

TAAKGROEP PASTORAAT

Beleidsmatig wil de TP gemeenschap en samenhang in de gemeente bevorderen. In het pastoraat delen we (geloofs)ervaringen en geven betekenis aan ons leven vanuit het bestaan van God.

Ten diepste gaat het om uitzicht bieden op heelwording. Het herdersmotief houdt profetische kritiek in op de samenhang waarin mensen wel als groep bekeken worden, maar niet als individu. Dat heeft als consequentie dat bij alle noemen van doelgroepen hieronder, er blijvend gelet moet worden op de enkeling die verdwijnt in een verzameling. Ook in Rijswijk is sprake van een samenleving die onherbergzamer wordt.

Het is steeds weer nodig dat we helder zicht blijven houden op het doel van het pastoraat : *waarom* doen we het, *wat* zijn de elementen en *hoe* doen we het.

De TP staat een tweesporenbeleid voor: openstaan naar buiten voor nieuwe vormen van pastoraat aan niet-gelovigen / geïnteresseerden. Anderzijds het toerusten van ambtsdragers en gemeenteleden in het creëren van pastorale attitudes.

Praktisch vertaalt zich dat zo:

Door de demografie van Rijswijk ligt een zwaar accent op ouderenpastoraat. Daarom is de uitkomst van het project 'aan de bel' dat zich richt op een andere leeftijdsgroep (25-45 jaar) zo belangrijk.

Pastoraat wat zich naar buiten richt, zoals dat in 'Het Kruispunt' plaatsvindt door ds. Spijkerboer en een groep vrijwilligers en 's zomers in de 'Oude Kerk Open'. Dat laatste is weliswaar van een gehele andere orde, maar toch... ook daar vinden onverwachte gesprekken plaats.

Iets van een geheel andere orde, maar de casualia (de vierdagen: huwelijk, geboorte, rouw, trouw) moeten steeds zorgvuldiger benoemd en uitgevoerd worden.

Juist in een perifere sfeer kan de kerk extra betekenis geven aan deze ankerdagen.

Hier wordt creativiteit gevraagd en ontwikkeld in pastorale zin.

Pastoraat met moderne communicatiemiddelen / elektronische post gaat zijn beslag krijgen qua tijdsbesteding van de predikanten.

Het lijkt de TP goed dit verschijnsel te evalueren en een vergelijking te maken met landelijke uitkomsten qua effectiviteit.

Om geloofsontwikkeling en gemeenteopbouw te versterken willen we collectieve verbanden en nieuwe vormen stimuleren.

De organieke structuur van het pastoraat in vier secties zou nader bekeken moeten worden. Is het niet logischer rond twee kerkgebouwen secties te organiseren?

Een doordenking van het ambt van ouderling

Per traditie is dit ambt bij uitstek verbonden aan pastoraat.

Maar er bestaat grote verlegenheid rond het ambt van ouderling.

De Taakgroep Pastoraat ziet het o.a. als haar taak op dat gebied doordenking te plegen en initiatieven te ontwikkelen, met name wanneer het gaat om de historische invulling van dit ambt en een mogelijke wijziging in de betekenis ervan in het heden.

TAAKGROEP EREDIENST

Met inachtneming van hetgeen in de taakomschrijving van de Taakgroep Eredienst is verwoord, geven wij hieronder in grote lijnen aan waarop het beleid van de Taakgroep in de komende jaren gericht zal zijn en wat wij daarmee hopen te bereiken.

De Taakgroep voelt zich naast de gebruikelijke erediensten ook betrokken bij andersoortige vieringen buiten de zondagochtend.

In de jaren 2008-2012 willen wij

- In principe doorgaan met de beleidspunten uit het vorige beleidsplan;
- Daarom voortgaan op de ingeslagen wegen van liturgisch bloemschikken, training van lectores, koren en cantorijen, coördinatie betreffende de erediensten;
- Als Taakgroep de structuur van één gemeente, één kerkenraad en twee kerkgebouwen verder benutten en de communicatie met andere taakgroepen, met de kerkteams en de liturgiecommissies openhouden om zo goed de coördinerende functie te kunnen vervullen;
- Als zodanig de samenwerking tussen beide kerken bevorderen;
- In 2011 de diensten met 'gezongen liturgie' te evalueren;
- Openstaan voor andere vormen in de eredienst, die mogelijk aansluiten bij wensen en behoeften van onze gemeente en...
- ...daarom naar de gemeente luisteren, zodat we die wensen en behoeften kennen;
- Daarbij in het bijzonder gehoor bieden aan de jongeren, die immers de toekomst van onze kerk zijn;
- Desgewenst mogelijkheden onderzoeken ook vieringen buiten de zondagochtend te houden;
- In samenwerking met de Taakgroep JJW de schooldiensten stimuleren;
- Aandacht schenken aan de erediensten, die momenten kunnen zijn om met nieuwe mensen kennis te maken en daarin actief op te treden / te laten optreden.

INLEIDING

De Taakgroep JJW is blij dat de kerkenraad na een periode van reorganisatie, die veel aandacht opeiste voor wat 'binnen' is, nu ook antwoord geven wil op de vraag wat de PGR betekent voor 'buiten'.

De **DROOM** van JJW: 'Loslaten en Toelaten'

- De deuren van de kerk gaan open. Niet zozeer om mensen over de drempel naar binnen te halen, maar om de gemeente naar buiten te laten gaan. Daar worden vormen voor gevonden. Dat vraagt van ons dat we vaste structuren en traditioneel kerkelijke taal durven loslaten, of aanpassen aan de wereld waarin jongeren van nu leven.
- Mensen van Oude Kerk en Nieuwe Kerk trekken nog meer samen op; ook het Jeugd- en Jongerenwerk wordt meer één gezamenlijk project.
- Vaker dan nu, en graag met regelmaat, zijn er 'jeugddiensten'; vieringen waarin het vaste stramien van de gebruikelijke liturgie wordt losgelaten en jongeren de vrijheid hebben en hulp krijgen om eigen taal en vorm te vinden.
- Meer dan nu, waar de meeste JJW-activiteiten zich op zondagmorgen tijdens de kerkdienst afspelen, worden initiatieven voor doordeweeks ontplooid.
Wij dromen van een 'ontmoetingspunt voor jongeren'.
- Naast dat wat er voor 'de kinderen van de kerk' is, ontwikkelt het JJW meer activiteiten voor 'de kinderen in de stad'. Voorbeelden als Kinderdag en Kribbetocht illustreren wat ons hier voor ogen staat.
- We zoeken wegen om de activiteiten van JJW in plaatselijke media 'gezicht' te geven.

TAAKGROEP VORMING EN TOERUSTING**Nota bene**

De Taakgroep "Vorming en Toerusting" heeft als naam 'Van Binnenuit'. Dit heeft historische wortels. Lang voordat de werkgroep als taakgroep ging functioneren gebeurde dat onder deze naam. Omdat in die tijd de oecumenische bevoegenheid groot was en de naam door een enthousiaste rooms-katholieke deelnemer is bedacht hechten we er grote waarde aan deze naam te behouden.

Doel

Het doel van deze taakgroep zal ook in de komende jaren zijn: Mensen proberen te betrekken bij groepsactiviteiten die draaien rond wezenlijke thema's in kerk en samenleving. Hierbij moge duidelijk zijn dat door deze taakgroep een belangrijke bijdrage geleverd wordt aan de **gemeentebouw**.

Gemeenteopbouw

De opbouw van de gemeente vindt plaats langs twee lijnen: Het bevorderen van de onderlinge communicatie tussen de leden. En het bijdragen aan kennis en inzicht van de gemeenteleden rond bijbel, kerk en samenleving. Deze beide invalshoeken komen bij elkaar in het stimuleren van het inhoudelijk gerichte groepswork. In de komende jaren hopen we een zeer actieve bijdrage aan de gemeenteopbouw te kunnen blijven leveren.

Oecumene

Aan de oecumenische gerichtheid van deze taakgroep wordt door de leden grote waarde gehecht. Toch merken we ook hier dat de oecumene de wind niet mee heeft. De rooms-katholieke leden (drie) zijn kritische denkers die het zo graag anders zouden zien tussen de kerken. Maar ook geen ijzer met handen kunnen breken. Zolang er van rooms-katholieke zijde (parochiebestuur) geen einde wordt gemaakt aan de samenwerking zetten we die door.

Samenwerking met de bibliotheek

In de laatste jaren is er, op initiatief van de taakgroep, een uitstekende samenwerking met de bibliotheek gegroeid. Bibliotheek medewerkers, pastoors en predikant komen vier keer per jaar bij elkaar en bepalen een lijn voor de grote, gezamenlijke lezingen. Ook worden in onderling overleg sprekers gezocht. De bibliotheek staat in contact met de stichting 'School en samenleving'. Via deze stichting kunnen voor een zeer redelijke prijs van rond de 150 euro sprekers worden gereserveerd. Dit betreft altijd sprekers die een boek hebben geschreven. De bibliotheek verzorgt de financiën en zorgt voor ruime publiciteit. Wij willen deze samenwerking voortzetten en zo mogelijk nog uitbreiden.

Beleid

Uit het bovenstaande blijkt dat we inhoudelijk ons willen blijven focussen op thema's rond kerk en samenleving. Meer concreet houdt dat in dat we aandacht willen besteden aan enerzijds bijbel en christendom met een open oog voor andere godsdiensten. Anderzijds willen we aansluiten bij belangrijke thema's en/of gebeurtenissen in de maatschappij. Zo is kort geleden een jaarthema geweest 'Geweld en geweldloosheid in de verschillende godsdiensten'. Bij deze keuze voor ruimheid in denken stuiten we regelmatig op weerstand zowel van rooms-katholieke zijde als van meer behoudende gelovigen uit ons eigen midden. Toch hechten we er als taakgroep zeer aan deze weg te blijven gaan, inclusief de rooms-katholieke deelnemers.

Werkwijze

De werkwijze loopt via twee sporen: De taakgroep zorgt voor de invulling van het programma en het maken van de folder. De pastores en bibliotheek-medewerkers zetten het spoor van de grote lezingen uit. In de komende tijd zullen we zoeken naar een nog duidelijker omschrijving van de taken van de taakgroepen. Daar blijkt soms onduidelijkheid over te bestaan.

Folder

We zijn tevreden over het uiterlijk van de folder. Toch blijven we steeds zoeken naar mogelijkheden om nog meer de belangstelling te wekken met dit visitekaartje van onze activiteiten. We willen overleggen of de folder bij de R.K. in het kerkblad kan worden opgenomen, aangezien alle ingeschrevenen het kerkblad krijgen. Dat zou ons veel distributiewerk schelen.

Publiciteit

In de komende jaren zullen we alert blijven op nieuwe mogelijkheden tot publiciteit. Overigens zijn we van mening dat deze publiciteit al zeer goed verloopt. Maar we blijven zoeken naar nieuwe wegen. De belangstelling voor ons aanbod valt niet tegen. Natuurlijk zouden we meer mensen willen verwelkomen, in het bijzonder hen uit een jongere leeftijdscategorie. Overigens nemen bij bepaalde activiteiten, zoals de meditatiegroepen, zeker ook jongere mensen deel.

Werving nieuwe medewerkers en sprekers

Hoewel er tot nu niet te klagen valt over onvoldoende deelnemers aan de taakgroep, blijven we voortdurend zoeken naar nieuwe mensen. In het bijzonder als iemand afvalt, gaan we actief op zoek naar een vervanger. Natuurlijk zijn rooms katholieke meedenkers extra welkom, omdat die in de minderheid zijn. Er zijn momenteel acht personen lid van de taakgroep, waaronder drie rooms-katholieken. We willen de sprekers en gespreksleiders in eerste instantie zoveel mogelijk zoeken onder plaatselijke pastores en andere geschikte mensen. Daarnaast zal er ook ruimte moeten zijn voor mensen van buiten. Voor de gezamenlijke lezingen met kerk en R.K. geldt dit altijd.

COMMISSIE COMMUNICATIE EN PUBLICITEIT

De Commissie Communicatie & Publiciteit wil de PGR van dienst zijn

- om het beeld dat de PGR van zichzelf schetst zichtbaar en herkenbaar te maken in de Rijswijkse samenleving.

bijvoorbeeld:

de mogelijkheden van het beeld 'een vogel die broedt en vliegt' toespitsen en uitwerken aan de hand van vragen:

waar broedt die vogel op?
wat broedt zij uit?
waar vliegt zij heen?
wat of wie komt zij tegen?
wat ziet zij in vogelvluchtperspectief?
wie is die vogel?
hoe kan dit beeld gevisualiseerd worden
en hoe kan die visualisering functioneren in
de presentatie van de PGR, intern en extern?

deze vragen aanreiken aan mensen die op een van de vele manieren en plaatsen hun activiteiten en initiatieven ontwikkelen.

- met het aanbieden van bestaande en ontwikkelen van nieuwe vormen van publiciteit.

kerkblad
informatiemap
jaargids
programma 'van binnenuit' en 'zomerwerk'
website
toegankelijkheid kerkteléfono of alternatief
plaatselijke media

- met zorg voor kwaliteit en herkenbare stijl in alles wat uit groepen en initiatieven de PGR naar buiten wordt gebracht
groepen en initiatiefnemers daarbij hulp en advies bieden
en hun vragen gebruik te maken van de 'huisstijl'

DIACONIE 2008-2012

Een vierjarenplan voor de diaconie is in zekere zin een hachelijke zaak.

Het aandachtsveld is sterk betrokken op alle sociale bewegingen, van hulp bij nog onbekende rampen tot individuele ondersteuning.

Het voornemen is om het engagement van de burger door voorlichting, vorming en ondersteuning meer gericht te betrekken op helpen waar geen helper is.

De diaconie richt zich – binnen haar mogelijkheden – hierbij op een ieder zonder nader onderscheid te maken. Gezien de financiële en personele mogelijkheden moet de diaconie prioriteiten stellen.

Een eerste uitgangspunt is dat de diaconie kiest voor een wereld waarin alle mensen tot hun recht komen en doet dit door de praktische oproep tot rechtvaardig delen. Delen in aandacht, tijd, materiële voorzieningen, welzijn, welvaart.

Om één en ander in kaart te brengen, zal een stappenplan ontwikkeld worden in de vorm van zich uitbreidende cirkels met de diaconie als dynamisch uitgangspunt. Dit beeld is ontleend aan een in het water geworpen steen die de basis vormt van steeds meer en ruimer wordende cirkels. Die cirkels vormen de werkkterreinen Protestantse Gemeente Rijswijk, Oecumenisch verbanden, Rijswijk, Haaglanden, Nederland, Europa, Wereld.

Ten behoeve van deze werkvelden zijn en worden onderscheiden commissies gevormd.

De commissies bestrijken soms één aandachtsgebied en soms meerdere.

Kerntaken zijn en blijven: Maatschappelijk Werk en Hulpbetoon, Ouderenzorg, Zending, Werelddiaconaat en Ontwikkelingssamenwerking.

Activiteiten zijn o.a.: Structurele en incidentele (financiële) ondersteuning, sociaal fonds, zorg voor jongeren, omzien naar nabestaanden, bijdrage aan de voedselbank en straatnieuws, ondersteuning van het hospice, buddynetwerk, het organiseren van een dagje uit, maaltijden met de kerstdagen, groetend omzien naar gedetineerden, invaliden vakantieweken, hulp bij rampen, opbouwactiviteiten in ontwikkelingslanden.

In de onderscheiden periode 2008–2012 wil de diaconie de samenwerking met de PCI intensiveren, zich uitend in gezamenlijke publiciteit, voorlichting, vorming en ondersteuning van vrijwilligers o.a. door een vorm van mentoraat, voorlichtingsavonden, diaconale zondag, algemene welzijnsmarkt.

Het gemeenschappelijk participeren naar de Gemeente Rijswijk en andere instellingen, inzake de ontwikkeling van de Wmo, Sociale Zaken en andere overheidsmaatregelen in het welzijnsveld, heeft hoge prioriteit.

Deze samenwerking kan zich verder ontwikkelen richting SWR, Ouderenbonden, Mantelzorgorganisaties, Zonnebloem, Rode Kruis, Wijk- en Buurtraden, e.d.

In dit geheel kan en moet de kerk vertegenwoordigd in de diaconie een eigen maatschappelijke positie innemen.

De diaconie zal zich ieder begrotingsjaar beraden welke charitatieve instellingen, dichtbij en veraf, in aanmerking komen voor een bredere bijdrage.

Daarnaast realiseert de diaconie zich open zicht te moeten hebben naar de armsten onder de armen, aandacht voor de ongelijke verdeling van het onrecht in de wereld en voor de oorzaken daarvan en in hoeverre daar enige invloed op is uit te oefenen.

Daartoe zal een bijdrage worden geleverd aan gezamenlijke projecten en acties (Kerken in actie, ICCO) die tot doel hebben de levensomstandigheden te verbeteren en die het bewustzijn van mensen voor deze doelen verbeteren, maar ook gestalte geven aan eigen meerjaren doelen.

De diaconie zal jaarlijks nader overwegen om een aanzienlijke bijdrage te doteren aan Oicokredit.

COLLEGE VAN KERKRENTMEESTERS

1. Nu er begin deze eeuw gekozen is voor het belang van handhaving van het predikantenbestand boven dat van handhaving het aantal kerkgebouwen moet dit ook in de beleidsplanperiode doorgezet worden. Dit betekent 3,6 fte, te vermeerderen met 0,5 fte voor het ouderenpastoraat. Wel zal in de gehele beleidsperiode deze 0,5 fte ingevuld moeten worden op basis van de huidige financiële consequenties daarvan. Over het handhaven van de Oude Kerk en de Nieuwe kerk en de ruimte in het Kruispunt bestaat in de komende periode geen discussie.
2. Op basis van het hierboven vermelde uitgangspunt moet rekening gehouden worden met een jaarlijks (oplopend) tekort, daar de kosten van 4,1 fte en het onderhoud van twee kerkgebouwen naar verwachting niet geheel uit de inkomsten gedekt kunnen worden. Dit hang natuurlijk ook af van de ontwikkelingen bij de Vrijwillige Bijdragen (zie hierna).
3. Het CvK is echter van mening dat dit gezien de omvang van het eigen vermogen van de Protestantse Gemeente Rijswijk (eind 2007 ruim € 1,9 mio) verantwoord is.
4. Uit de bijgevoegde meerjarenraming blijkt dat het gecumuleerd tekort ongeveer 4 ½ ton bedraagt; dit zal ten laste komen van het eigen vermogen. Aan de andere kant zal naar verwachting het eigen vermogen toenemen met bijna vier ton (opbrengst pastorie Min. Lelylaan 14, een reeds bekende erfstelling en een bijdrage vanuit het College van Bijstand), zodat het vermogen per saldo slechts met ongeveer € 50.000 zal afnemen gedurende de periode 2008-2012.
5. Er blijft dan echter nog een ruime buffer over. Wel zal vóór aanvang van de volgende beleidsplanperiode een besluit genomen moeten worden in hoeverre ook na 2012 de huidige bezetting van 3,6 + 0,5 fte voor predikantsplaatsen gehandhaafd kan blijven. Hierbij kan opgemerkt worden dat er omstreeks 2013 naar verwachting twee predikanten met pensioen gaan.
6. Naast de predikanten zullen ook de dienstverbanden met de twee organisten, de cantrix, de medewerker Kerkelijk Bureau en de kosteressen (samen 1,0 fte) van de Oude Kerk en Nieuwe Kerk gehandhaafd kunnen blijven. Gelukkig is er –met name in de Nieuwe Kerk- een ruime kring aan vrijwilligers voorhanden die een deel van de kosterwerkzaamheden kunnen

overnemen. Het is van belang dat deze groep op peil blijft. In de Oude Kerk zou de kring van vrijwilligers ook vergroot moeten worden.

7. De Oude Kerk valt onder de zogenoemde BROM-regeling, waardoor het onderhoud voor de helft door de overheid wordt gesubsidieerd; de andere helft komt ten laste van het Fonds Onderhoud Oude Kerk. Dit zal naar verwachting in de komende periode niet anders zijn; temeer daar het Fonds een ruim vermogen kent.
8. In de Nieuwe Kerk is de laatste jaren veel gerenoveerd, waardoor er anno 2008 geen sprake is van achterstallig onderhoud. Daarbij komt dat het onderhoud in de komende jaren (bijv. op het gebied van verwarming en schilderwerk) ten laste komt van een bestemmingsreserve (afkomstig uit een deel van de opbrengst van de twee verkochte kerkgebouwen), zodat deze niet ten laste van de exploitatie komen.
9. Ten aanzien van de andere gebouwen worden geen grote uitgaven voorzien, met uitzondering wellicht van de pastorie in de Oranjelaan, daar voor dit gebouw –mede gezien de leeftijd van het pand- wel wat groot onderhoud te verwachten zal zijn. Het ziet er naar uit dat één van de pastorieën aan de Min. Lelylaan aan de daar wonende predikant verkocht kan gaan worden. De primaire zorg voor het onderhoud van de gebouwen ligt bij de -onder het CvK vallende- Technische Commissie. Wel zal de bouwkundige kennis binnen de Technische Commissie uitgebreid moeten worden.
10. De ontwikkeling van de inkomsten uit Vrijwillige Bijdragen is –hoewel gelukkig in kleine stapjes- gestaag naar beneden. Over de afgelopen vijf jaar is het volgende overzicht te maken:

Jaar	Totale bijdragen	Betalende leden	Gemiddeld per lid	Totaal aantal leden	Gemiddeld per lid
2003	431.669	1782	242	2972	145
2004	400.015	1691	237	2952	136
2005	390.304	1601	244	2791	140
2006	383.253	1553	247	2717	141
2007	382.958	1478	259	2628	146

Hieruit blijkt dat het gemiddeld bedrag per lid steeds hoger wordt. De vraag is hoe lang deze ontwikkeling nog gaande blijft.

Hierbij moet worden opgemerkt dat Rijswijk zich met genoemde gemiddelde bedragen per lid toch al aan de bovenkant in Nederland bevindt.

11. Daarnaast is er sprake van een sterk vergrijzend ledenbestand. In onderstaand overzicht zijn de ontvangsten uit Vrijwillige bijdragen gekoppeld aan de leeftijd van de gevers.

Per ultimo 2007 was dus ongeveer 50% van de betalende leden ouder dan 75 jaar. Dit zal ongetwijfeld een negatief effect hebben op de toekomstige inkomsten uit Vrijwillige Bijdragen; dit temeer daar er aan de "onderkant" weinig nieuwe jongere betalende leden bijkomen. In de meerjarenraming is daarom ook uitgegaan van een jaarlijkse daling van 2 %. Wel kan worden

opgemerkt dat de teruggang in Inkomsten uit Vrijwillige bijdragen (deels) wordt gecompenseerd door ontvangsten uit legaten en erfstellingen. Deze ontvangsten vloeien echter direct naar het Eigen vermogen en komen dus niet tot uitdrukking in de jaarlijkse resultatenrekeningen.

12. Een andere belangrijke inkomstenbron is de ontvangen rente op beleggingen. Dit betreft met name deposito's ondergebracht bij de SKG. Hierbij wordt ervoor zorg gedragen dat er qua looptijd sprake is van een zekere spreiding in de tijd, waardoor ook renterisico's gespreid kunnen worden.
Het CvK is van oordeel dat de SKG ons op een deskundige en inzichtelijke wijze adviseert en er is dan ook geen reden om naar een andere bank over te stappen voor deze beleggingen. In de meerjarenraming wordt voor de gehele periode uitgegaan van gemiddeld 4 % rendement van het eigen vermogen.
13. De belangrijkste uitgaven liggen op het gebied van predikantsplaatsen en kerkelijk personeel. Hierbij wordt jaarlijks een stijging van 3 resp. 5 % voorzien. Qua overige uitgaven is het CvK doende te bezien waarop nog bezuinigd kan worden. Dit ligt met name op de volgende terreinen.
 - a. De financiële en ledenadministratie; die nu grotendeels gezamenlijk met Voorburg wordt uitgevoerd; mogelijk kan door een meer efficiënte aanpak bezuinigd worden op het aantal noodzakelijke manuren. Daarnaast moet qua software gebruik gemaakt worden van de meest tijdsbesparende mogelijkheden.
 - b. De kosten van verwarming en verlichting; deze zijn de laatste jaren exponentieel gestegen.
 - c. De kosten van niet betalende leden (door de centrale afdrachten voor deze categorie). In dat kader loopt er al een jaar een opschoningactie.
 - d. De nu nog vanuit de algemene middelen betaalde kosten die specifiek zijn bestemd voor een fonds of groepering met eigen financiële middelen (zoals het Fonds Oude Kerk en het Jeugdwerk) zullen doorberekend kunnen worden.
14. Het CvK heeft voor de periode 2008-2012 de volgende speerpunten ontwikkeld.
 - a. Kostenbeheersing en het op peil houden van de ontvangsten.
 - b. Ontwikkeling (en bijhouden) van een geschoond ledenbestand.
 - c. Optimaal, maar risicomijdend beleggingsbeleid.
 - d. Het in goede staat houden van de gebouwen.
 - e. Het op zorgvuldige wijze omgaan met de in dienst zijnde medewerkers.
 - f. Het –gezien de huidige gemiddelde leeftijd- tijdig verjongen van het CvK; hiertoe zal een rooster van aftreden worden opgesteld (waarbij herbenoeming mogelijk blijft).